

Aleg. 133

Sprawozdanie

Komisji sanitarnej z przedłożenia Wydziału krajowego
w przedmiocie utworzenia dalszej seryi okręgów sanitarnych
na rok 1897.

Wysoki Sejmie!

Czyniąc zadość potrzebie ustanowienia dalszej seryi okręgów sanitarnych na rok 1897. po myśli §§. 4. i 5. ustawy z dnia 2. lutego 1891. Nr. 17. Dz. ust. i rozp. kraj., przedłożył Wydział krajowy sprawozdanie z dnia 13. listopada 1896. L. 56.138, w którym proponuje utworzenie w r. b. 18, względnie 20 nowych okręgów sanitarnych.

Propozycyę tę opiera Wydział krajowy na dokładnych sprawozdaniach, jakie otrzymał od poszczególnych reprezentacyj powiatowych, gdzie wykazano konieczną potrzebę aktywowania jużto nowych, jużto dalszych okręgów sanitarnych.

Do pierwszej kategorii powiatów, gdzie jeszcze dotąd nie istnieją lekarze okręgowi, a w których tak ze względu na złe stosunki zdrowotne, jak i na możność zapewnienia lekarzom okręgowym jakiej takiej egzystencyi w miejscu ich siedziby, aktywowanie w b. r. nowych siedmiu okręgów sanitarnych przedewszystkiem jest wskazane, należą: powiat Brzesko z okręgami w Czechowie i w Szezurowej, powiat Bochnia z okręgami w Łapanowie i Ujściu solnem, oraz powiaty Kraków, Złoczów i Żywiec po jednym okręgu, a to w Liszkach, Gołogórach i Jeleśni.

W innych powiatach, a jest ich 11, w których już istnieją okręgi sanitarne, gdzie jednak zachodzi uzasadniona potrzeba aktywowania w roku 1897. po jednym jeszcze okręgu, należy wymienić następujące miejscowości:

W powiecie Stare miasto	okręg w Topolnicy,
„ Stryj	„ w Tucholce,
„ Nadwórna	„ w Nadwórnej,
„ Przemyślany	„ w Dunajowie,
„ Brzeżany	„ w Kozowej,
„ Gródek	„ w Dąbrowicy,

W powiecie Nisko	okręg w Ulanowie,
„ Cieszanów	„ w Dzikowie starym,
„ Myślenice	„ w Rabce,
„ Mościska	„ w Mościskach,
„ Chrzanów	„ w Bobrku,

Propozycya ta utworzenia łącznie 18. okręgów sanitarnych w roku 1897. jest — zdaniem komisji sanitarnej — słuszną i czyniącą zadość życzeniom i potrzebom wymienionych powiatów. Jakkolwiek bowiem faktem jest, że z ustanowionych od roku 1892. do 1895. 54 okręgów, 16 nie jest już to czasowo, już to stale obsadzonych, a to głównie ze względów ekonomicznych, t. j. braku prywatnej praktyki, stanowiącej dla lekarza główne źródło utrzymania, to przecież okazuje się z przedłożonego co dopiero projektu, że bezmała wszystkie wyżej wymienione okręgi należą do rzędu tych, do których z tego tytułu nie braknie kompetentów.

Gdy atoli doświadczenie poucza, że w ciągu roku może zająć konieczna potrzeba utworzenia nowych, niniejszym projektem nie objętych okręgów, o co się niezawodnie niektóre powiaty dopominać będą, przezo komisya sanitarna zgodnie z projektem Wydziału krajowego — przedstawia Wysokiemu Sejmowi wniosek o upoważnienie do utworzenia w roku 1897. 20 okręgów sanitarnych, a to 18 okręgów w miejscowościach, wyżej wyszczególnionych, ewentualnie w dwóch innych, jakie w porozumieniu Wydziału krajowego z c. k. Namiestnictwem oznaczone zostaną.

Na pokrycie ryczałtów na podróże lekarzy okręgowych, ustanowionych do r. 1896. w 78. miejscowościach oraz na 20 okręgów, świeżo proponowanych, została na r. 1897. wstawiona przez Wydział krajowy do preliminarza budżetu w rubr. V. kwota 25.000 zł., która to kwota łącznie z oszczędnościami z lat ubiegłych będzie zupełnie wystarczającą.

Dla ilustracyi podaje Komisya sanitarna, zestawienie kwot wydanych na pokrycie kosztów podróży lekarzy okręgowych od początku ich organizacyi, t. j. od roku 1892., a mianowicie:

W roku 1892 z uchwalonego kredytu	2.000 zł. wydano	240 zł.
„ 1893	4.000 „ „	3.013 „
„ 1894	15.000 „ „	6.090 „
„ 1895	18.000 „ „	11.095 „
„ 1896	18.000 „ „	15.796 „

Jak ze sprawozdania Wydziału krajowego się pokazuje, zrobiony został w ubiegłym roku jeden krok jeszcze w kierunku określenia zakresu działania lekarzy okręgowych. W szczególności okólnikiem Wydziału krajowego z dnia 31. lipca 1896. L. 39.009 nałożony został na nich obowiązek składania z końcem każdego roku sprawozdania z ich czynności, nadto każdy lekarz okręgowy winien jest przynajmniej co kwartał zwiedzać z urzędu gminy, do jego okręgu należące i zbadać panujące tamże stosunki sanitarne. Z takich sprawozdań będzie Wydział krajowy w możności przedłożyć Wysokiemu Sejmowi na przyszłość ogólny obraz działalności tych funkcyjnarzysów.

W obec tego Komisya sanitarna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości niniejsze sprawozdanie.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do utworzenia 20. nowych okręgów sanitarnych w r. 1897., a to przedewszystkiem w powiatach: Brzesko, Bochnia, Kraków, Złoczów, Żywiec, Stare Miasto, Stryj, Nadwórna, Przemysław, Brzeżany, Gródek, Nisko, Cieszanów, Myślenice, Mościska i Chrzanów.

III. Sejm zatwierdza wstawioną do preliminarza budżetu krajowego na rok 1897. pod Rubr. V kwotę 25.000zł. na koszta podróży lekarzy okręgowych tudzież subwencye dla powiatów, przewidziane w §. 12. ustawy z dn. 2 lutego 1891. Nr. 17. Dz. u. kraj. tak dla istniejących, jak i nowo powstać mających okręgów sanitarnych w r. 1897.

Lwów, dnia 8. lutego 1897.

Przewodniczący:

Dr. H. Jordan w. r.

Sprawozdawca:

Dr. S. Bernadzikowski w. r.

